

СТАНОВИЩЕ

във връзка със защита на докторски труд

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

в Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8. Икономика

Научна специалност: Политическа икономия

Тема на докторския труд:

„ФИСКАЛНАТА КОНСОЛИДАЦИЯ В БЪЛГАРИЯ И НЕЙНИТЕ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ИЗМЕРЕНИЯ“

Автор на докторския труд: Игнат Трифонов Игнатов

Научен ръководител: доц.д-р Екатерина Сотирова

Автор на становището: проф.д-р Огняна Кирилова Стоичкова

1. Общо представяне на получените материали

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед Р33-2899/20.06.2018 на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ – проф. д-р Запрян Козлуджов, в съответствие с чл. 4 на Закона за развитие на академичния състав в Република Българи, 2 (8) и чл. 30 (3) на Правилника за приложение на този закон.

Предоставената ми документация по конкурса дава основание да се направи обективна преценка на представения за защита дисертационен труд.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Игнат Трифонов Игнатов има завършена магистърска степен по специалност „Финансов мениджмънт“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ и бакалавърска степен по спец. „Международни икономически отношения“ в същия университет.

След дипломирането си започва работа като хоноруван асистент и впоследствие като редовен асистент по Микроикономика, където продължава да работи и понастоящем. Работата върху дисертацията си започва като докторант на самостоятелна подготовка през 2016 година. След изпълнение на индивидуалния си учебен план и с решение на катедрения съвет на Игнат Игнатов е открита процедура за защита на разработения от него дисертационен труд.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на разглеждания проблем е безспорна. Тя произтича от нарастването на регулативната роля на държавния бюджет в провежданата антициклична политика след финансовата криза, започнала през 2008 г. За България проблемът получава специфика, наложена от условията на паричния съвет.

Дисертантът ясно и отчетливо е формулирал предмета, обекта, основната теза на дисертационния труд.

Основната изследователска теза, която Игнатов формулира и защитава в дисертацията отрежда ролята на фискалната консолидация в България като основен принцип на финансовата политика в една малка, отворена икономика, каквато е българската в съчетание с условията, наложени от системата на паричен съвет от средата на 1997 г.

За да анализира и докаже подробно своята теза дисертантът дава отговор на следните изследователски задачи:

1. очертава подробно макроикономическите модели на фискална консолидация и изводите от тях;
2. доказва, че темпът на изменение на БВП и на фискалния мултипликатор могат да изпълняват ролята на критерий за необходимостта от фискална консолидация;
3. анализира преките и косвени ефекти от политиката на бюджетни рестрикции, посочвайки кога се предопределят взаимно или се компенсират;
4. обосновава метод за изчисляване и прогнозиране на фискалния мултипликатор;
5. предлага метод за влиянието на факторите върху мултипликатора на разходите;
6. предлага модел за оценка на фискалните ефекти върху частните инвестиции.

Цялото изложение в дисертацията е подчинено на доказване и развиване на тези важни изследователски задачи.

4. Познаване на проблема

Докторантът очевидно познава много добре проблема за фискалните инструменти и фискалната консолидация както в теоретичен план, така и като фискална политика, провеждана в света и в конкретните български условия. Това се дължи на получените знания в бакалавърската и магистърска степени, които е

завършил по международни икономически отношения и финансов мениджмънт. Практиката му на преподавател по икономикс безспорно му е дала възможност той допълнително да разшири своя поглед по изследвана тема. А ползването на английския език му е дало възможност да се запознае подробно с публикации по този проблем в чуждестранната финансова литература.

5. Методика на изследването

Използваната методология на изследването включва познатите и широко използвани в този род изследвания като – позоваване на литературните източници, които имат за предмет същата тема, анализът и синтезът, наблюдението и привеждането и обработването на статистически данни, които служат като подплата на изводите и обобщенията, направени в изследването.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд включва стройна и логична структура. Тя се състои от увод, три глави и заключение. Общият обем е от 193 страници, след което са представени 9 приложения. В основния текст са включени 25 таблици и 50 фигури. Списъкът на литературните източници съдържа 161 източника, от които 20 на български език и 141 източника на чужд език (английски).

Може да се каже, че е възприета „класическата“ структура, при която най-напред се стъпва на теоретическите постановки за фискалната консолидация. Следва приложен анализ на фискалната политика прилагана в България с отчитане на особеностите, които налага Паричният съвет у нас. В последната, трета глава се прави оценка на ефектите от фискалната консолидация в български условия. Тази структура предопределя последователното логическо изложение в дисертационния труд и неговата изчерпателност.

В дисертационния труд присъстват в много висока степен както теоретични постановки, свързани с основния проблем, така и достатъчно факти, данни, които илюстрират теоретичните постановки и модели и доказват основната теза.

Общият извод за качествата на дисертационния труд е:

Дисертацията напълно отговаря на изискванията за такъв род разработки, защото в нея дисертантът показва широко и задълбочено познаване на проблематиката, на съществуващите концепции и публикации по въпросите на фискалната консолидация и провежданата фискална политика и демонстрира своите възможности да развие тези въпроси и да направи свои приноси по тях.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приемам претенциите на докторанта Игнат Игнатов за приносите, както са формулирани в дисертацията. Те са негово собствено дело, формулирани и доказани от

него. Една част има подчертано теоретичен характер, а друга – имат характер на модел с практическа приложимост.

Дисертантът скромно формулира три теоретични приноса, които са напълно доказани в разработения от него труд.

Приносите с подчертана практическа приложимост са на базата на конкретни разчети, направени от Игнатов и отразяват разходния и данъчен мултипликатор в български условия. Висока оценка заслужава направения от дисертанта приложен анализ на ефектите от фискалната консолидация върху реалния сектор в България.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е изпълнил изискванията за броя на публикациите през време на обучението си в докторската програма. Той има участия в национални конференции с научни доклади в своя университет и в Университета за национално и световно стопанство. Публикациите на Игнатов са свързани с темата на научното изследване – проблемите на фискалната консолидация в България.

9. Лично участие на докторанта

Дисертантът показва научна етика и навсякъде в дисертационния труд надлежно са цитирани авторите и техните произведения, които той е проучил, на които се позовава и което е най-важно – дава своя интерпретация и ги доразвива. Обявени са коректно ограниченията на изследването, някои от които не зависят от него самия, а от конфиденциалността на информацията и органите, които я предоставят.

Както теоретичните постановки, така и моделите с практическа приложимост, които той е отразил в изследването си са негово дело. За това свидетелства и приложената от него декларация за оригиналност на направените изводи и анализи в дисертационния труд.

10. Автореферат

Авторефератът обхваща и отразява най-съществената част от дисертационния труд. Той дава достатъчно ясна и пълна представа за постиженията на автора както в теоретичен план, така и от практико-приложна гледна точка.

11. Критични забележки, препоръки и въпроси

В порядъка на уточнение и възможност докторантът да покаже задълбоченото познаване на разработената от него тема, бих отправила следния въпрос, по който той да вземе отношение при защитата си.

- Как се съотнасят на практика в провежданата фискална политика двата процеса на „фискална консолидация“ и „фискална децентрализация“?

12. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторанта да продължи своите търсения и проучвания по отношение оптимизиране и развитие на проблемите на фискалната политика и в частност на фискалната консолидация, като направи достояние на по-широката публика на национални и международни форуми и индексирани специализирани издания своите научни изследвания по този важен проблем.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като отчитам постиженията на докторант Игнат Игнатов в разработения от него дисертационен труд „Фискалната консолидация в България и нейните макроикономически измерения“ убедено **давам своята положителна оценка** за проведеното изследване, представено от оценените по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури **да присъди** образователната и научна степен „доктор“ на Игнат Трифонов Игнатов в Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление: 3.8. Икономика; Научна специалност: „Политическа икономика“.

09.08.2018 г.

Подпис: (п)
(проф.д-р Огн.Стоичкова)